

Bài viết của TRẦN KIÊM BẠCH LAN (ĐK 67) nhân ngày giỗ một năm chị HÀ THANH của B L từ giã cõi ta bà.

CA SĨ HÀ THANH

HỒ ĐIỆP

*Nhất lữ hương hồn vô đoạn tuyệt
Thị na? Phi na? hoá vi hồ điệp.
(Một mảnh linh hồn luôn không dứt
Có chăng? Không chăng? Hóa thành hồ điệp).*

Bạn có thích loài hoa Cosmos không? đó là một loài hoa quen thuộc rất thích hợp cho những vùng đất Á châu, lạ một điều là mỗi nơi trồng màu hoa rất khác nhau. Lá hoa mỏng manh nhỏ nhỏ có màu xanh gần như màu lá chuối non, màu lá xanh điểm hoa tím đỏ, màu vàng nghệ, vàng chanh, màu trắng tinh khiết rực rỡ trong nắng khiến mình đã nhiều lần dừng chân thích thú ngắm nhìn hoài không chán. Nhớ lần ghé thăm xứ Tây Tạng, xứ toàn là núi, đồi và đồng cỏ xanh rì, ban đêm rất lạnh vậy mà hoa Cosmos mọc ở đây rất thích hợp khí hậu, đất, nước, ánh sáng nên hoa nở lớn hơn những nước Á Châu mà mình đã đi qua.

Ngày đó đi bộ trên con đường dốc cao dẫn lên đền Potala nằm ở Lhasa, thủ đô Tây Tạng. Trên độ cao gần 3,700 m, cao độ này hơn cả đỉnh Hoàng Liên Sơn của nước Việt nam mình khoảng chừng nửa cây

số. Vì là xứ được mệnh danh là nóc nhà thế giới nên áp suất không khí ở đây rất loãng, oxygen chỉ còn khoảng 68% so với mặt biển. Đang hăng hái bước lên những tầng cấp lòng háo hức hạnh phúc vì sắp được thăm điện Potala ngôi đền lớn nhất Tây tạng, bỗng nhiên cảm thấy tim, ngực mỗi rã rời. Dừng lại nghỉ ngơi, rút bình oxygen sau lưng thở ba hơi cho đỡ mệt, mắt không rời ngắm hoa Cosmos trồng ven đường, hoa rực rỡ nhiều màu chầm phá giữa đám mây trắng bay lơ lửng thật gần. Xa xa nhìn thấy điện Potala dựa trên đỉnh núi Hồng Sơn (Marpori), mình tha thiết ước chi được biến thành con hồ điệp bay theo đường hoa dẫn lên đền cho khoẻ thay vì phải đi bộ trên cả hàng ngàn bậc tam cấp. Nhìn xuống vùng "Thành phố của Chư Thiên" xinh đẹp dưới chân núi, mình biết mộng biến thành hồ điệp chỉ là một ước muốn không thể nào thành sự thật, cho nên cứ phải tiếp tục cố gắng thở nhiều hơi thật dài vào sâu tận đan điền, chỉ mong sao mau chóng khoẻ lại để có sức mà bước tiếp.

Xứ Tây Tạng rất hiếm thấy hoa vậy mà hoa Cosmos thịnh thoảng góp mặt điểm tô màu sắc những con đường lên thăm các chủng viện từ thủ đô cho đến các vùng xa đã để lại cho mình những hình ảnh đẹp, tràn đầy sức sống khó phai mờ trong những ngày viếng thăm quê hương của Ngài Đạt Lai Lạt Ma.

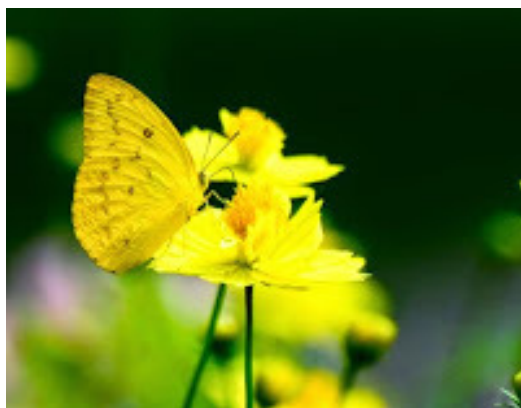
Nhớ đến hoa Cosmos là nhớ đến ước muốn biến thành hồ điệp. Cứ tưởng rằng thêm một giấc mơ nhỏ nữa đi dần vào quên lãng, không ngờ lại được nhắc nhở trong chuyến đi Ban Mê Thuật vừa rồi khi thăm khu du lịch KoTam.

Hoa Cosmos ở đây toàn màu vàng trồng viền quanh con đường nhỏ dẫn đến hồ nước, con đường này rẽ qua một phần quanh hồ trên cao để du khách vừa đi vừa ngắm toàn bộ phong cảnh trời xanh, mây trắng in hình dưới mặt hồ, lung linh trong nắng hanh vàng, khung cảnh ở đây thật thơ mộng.

Đang đi trên đường hoa, mãi mê chụp hình, thích thú ngắm phong cảnh nên mình đi chậm lại sau cùng, bất chợt trước mặt một đàn bướm vàng cả trăm con cùng nhau cất cánh nhẹ nhàng từ trong những khóm hoa vàng Cosmos bên phải ngấp ngừng bay lên thành một đàn sắp hàng dài cả trăm thước rồi từ từ biến mất vào hàng rào hoa bên trái, lòng mình chợt chùng xuống, chân yên lặng không muốn bước nữa. Hồ Điệp!

Ôi những cánh bướm vàng xinh đẹp kia, phải chăng là những linh hồn của ai đó vẫn còn quyến luyến vui chơi nơi này, vẫy đôi cánh nhỏ trong nắng, trong gió cùng hoa. Mình nhớ đến chị Hà Thanh, nhớ lắm.

Bạn ơi, trước đó 2 tuần, đem cốt chị Hà Thanh về chôn cất cạnh mộ ba mẹ ở chùa Thuyền Tôn, Thừa Thiên Huế. Trong lúc mọi người đang quỳ ở chánh điện, giờ nạp linh chợt có một con bướm vàng sọc nâu từ ngoài bay vào bàn vong nơi mới đặt hình thờ chị, rồi bay ba vòng trên đầu mọi người đang quỳ ở chánh điện, bướm đậu trên góc khám lồng kính tượng Phật bên trái vài giây rồi bay ra ngoài sân chùa.

Mộ chị Hà Thanh ở chùa Thuyền Tôn, Huế

Trang Tử ngày xưa nằm mơ thấy mình hóa thành bướm dạo chơi khắp nơi, tỉnh giấc bàng hoàng, ngỡ ngàng không biết mình trong giấc mộng hóa thành bướm hay chính mình là con bướm trong cơn mộng mị hóa thành người rong ruổi trần gian.

Chị Hà Thanh ơi, hồ điệp đó là chị sao?

Nhớ ngày nào còn thơ, chị thường được ba mẹ cưng vì chị là đứa con yên tĩnh dễ thương, không bao giờ dám cãi lệnh mẹ cha trong lúc các em chị thì nghịch ngợm thường bị nằm trên cái phản gỗ ở giữa nhà để cho mẹ phạt bằng 3 roi. Chị biết tội em sắp bị đòn, hé cửa phòng ra dấu vào phòng chị, chị ân cần lót cho mỗi đứa hai vỏ thanh trà hai bên hông, thế là mẹ đánh mạnh cũng chẳng có đau gì cả. Viết đến đây nhớ chị Phương Thảo, Liên Như, Thuý Vy là hay bị mẹ đánh đòn nhiều nhất. Sau này mỗi lần nhắc lại tất cả đều cười vì gạt được bà già, nhưng khi mẹ qua Mỹ đoàn tụ bà thú thật có biết tội này lót vỏ thanh trà nhưng bà làm như không biết vì trong tâm mẹ phạt con nhưng không muốn con đau.

Nhìn hồ nước xanh xinh đẹp mình lại nhớ những kỷ niệm xưa, nhớ lúc còn ở đường Huyền Trân Công Chúa Huế cạnh ngã ba bờ sông An Cựu và sông Hương, mẹ thường răn cấm chị Hà ra bơi sông vì bà nhắc nhở hồi còn bé chị Hà suýt chết trong nước. Hồi đó chị cùng cô bạn gái đã ra chơi hồ nước trước mặt nhà, thời mẹ còn ở trang trại An Đô cạnh dãy núi Trường Sơn. Hai người đều chìm xuống hồ, chị Hà nằm dưới cô bạn nằm trên, tóc hai chị rất dài nên tóc còn nổi lên trên mặt nước nhờ vậy người làm công đi qua thấy được nhảy xuống nước vớt lên, cô bạn đã chết mà chị Hà lại sống sót. Từ đó mẹ rất sợ chị Hà xuống nước thế nên chị là người bơi kém nhất nhà.

Có lẽ chị còn nghiệp ca hát chưa trả nên phải sống để hát, hát nhạc đời, nhạc đạo cho thiên hạ nghe. Nhớ hồi chị mới qua Mỹ, ôm đàn guitar hát những bài nhạc đạo của Thầy Trường Khánh sáng tác sao mà hay quá. Giai đoạn này nhạc Phật Giáo rất hiếm nên khi nghe chị hát những bài ca Phật Giáo lòng mình vui thích thú lạ lùng, mình rủ rê chị tìm người hoà âm (Duy Cường), chọn bài rồi đêm đêm chờ chị đi thâu băng nhạc Ngát Hương Đàm. Ngồi ở phòng thâu mình và Kim Yến cô bạn đạo của chị Hà thường nhìn nhau cười vì càng hát giọng chị luyện láy càng hay, nghe nhẹ nhàng đạo vị chi lạ. Chị cho biết hồi còn ở Việt Nam chị đã lén thâu 2 băng nhạc đạo với Thầy Trường Khánh. Sau 75 trong lúc miền Nam Việt Nam đang trải qua những tháng ngày kinh hoàng đau khổ, nhiều bi thương khốn đốn, nhạc đạo ra đời như an ủi xoa dịu phần nào nỗi đau của những người con Phật.

Mình cứ nghĩ là mình biết nhiều về chị, nhưng mình không bao giờ nghĩ tới được là chị mình cũng viết nhạc, cũng là nhạc sĩ. Bài Dâng Mẹ lời thơ của cô Như Minh, bài Bên Mé Rừng Nở Rộ Hoa Mai dài hơn 12 phút lời của Ôn Nhất Hạnh chưa được hoà âm, riêng bài Sám Hối của chị được anh Quang Toàn viết hoà âm thật đạo vị. Nhớ hồi mới thu xong bài đó chị dặn mình đừng in ra cho ai cả để gửi qua ôn Nhất Hạnh trước vì bài này Ôn đưa chị phổ nhạc từ lời kệ Ôn viết. Mình cũng có duyên may mắn năm đó theo Thầy Hằng Trường qua nước Đức, Pháp dạy Tài Chi. Đoàn Tài Chi có vài người được Thầy cho phép ở lại Pháp trong đó có mình, Yên Sâm, Hạnh, chị Suong, Dũng Lê do anh Hiền dẫn đầu về làng Mai dạy Tài Chi. Tại đây mình đã cung kính giao đĩa nhạc Sám Hối cho vị Thầy ở làng Mai vì khi đó sư ông đi vắng.

Sau khi chị mất, thu dọn đồ đạc của chị, mình tìm được nhiều bài nhạc chị đang viết dở dang trong đó có bài thơ Còn Gặp Nhau của một người bạn thân, nữ thi sĩ Hỷ Khương. Hồi chị còn khỏe, mình có đề nghị chị phổ nhạc bài này để nhóm ĐK67 tập múa, cá nhân mình rất tâm niệm những câu thơ trong bài này. Nhưng bài nhạc chưa hoàn thành thì chị đã ra đi. Trước đây ĐK67 đã có chút duyên văn nghệ với chị Hà Thanh, chị từng ôm đàn guitar tập hát hợp ca bài Đời Nở Hoa, lời của anh bác sĩ Phạm Văn Thoại viết 8 câu, chị Thúy Vy viết thêm 8 câu, nhạc từ bài It's a small world của Disneyland. Chị cũng tập cho ĐK67 hát hợp ca bài Về Đây Nghe Em của nhạc sĩ Trần Quang Lộc và bài Cô Gái Việt của nhạc sĩ Hùng Lân. Năm 2012 mình và Mộng Hoa đã đưa chị đến phòng thu thanh của Chí Tâm để thu thanh bản nhạc Bài Thơ Huế của nhạc sĩ Lê Mộng Nguyên để nhóm văn nghệ Đồng Khánh 67 múa quạt, đó cũng là bản nhạc chị Hà Thanh thu sau cùng ở hải ngoại.

Em nhớ chị nhiều lắm, những kỷ niệm về chị kể hoài không hết. Kể từ khi chị ra đi em thường nghe bản nhạc Tiễn Người, lời của thầy Viên Lý, nhạc của nhạc sĩ Trọng Nghĩa được hoà âm nhẹ nhàng rất tuyệt vời. Chị ơi lúc đầu em đã khóc khi nghe chị hát nhưng rồi từ từ em ngộ ra chị quả đã đi rồi nhưng em còn được an ủi nghe chị hát, cảm giác như chị đang ở bên cạnh em ôm đàn guitar hát cho em nghe những năm tháng chị về California thăm em. Bài hát Tiễn Người như lời chị nhắn nhủ cho em, cho những người còn lại một thời yêu mến giọng ca của chị.

*Đời người như áng mây trôi
Phiêu bồng vô định có rồi lại không.
Đã sinh giữa chốn hồng trần
mấy ai tránh khỏi đôi lần tử sinh
Hoàng hôn giờ phủ bình minh
Xa lìa thật rồi giáng hình thân thương
Huyền thân tứ đại vô thường
Sát na biến dịch đôi đường biệt ly.
Ai về tiên bước người đi
Gục đầu nghe gió thổi thì khóc than.*

*Âm dương cách trở đôi đường
Người ơi vĩnh biệt trần gian u sầu
Phân kỳ trời đổ mưa Ngâu
Lần chia tay cuối ai sầu hơn ai?*

*Hẹn nhau nơi chốn Liên Đài
Hoa khai kiến Phật
Ngày mai vĩnh hằng
Hoa khai kiến Phật*

Vĩnh hằng ngày mai.

Cám ơn chị trong kiếp này em được làm em chị, có lẽ bây giờ chị đang vui vẻ cùng các Chư Thiên hát khúc "Minh Đăng Bất Diệt"?

Em Tâm Cát Bạch-Lan

(Vài giờng kỷ niệm đúng một năm ngày giỗ chị Hà Thanh Pháp danh Tâm Tú mất ngày 1 tháng 1 năm 2014 tại Boston, Ma, USA)

*Ta cứ ngỡ xuống trần chơi một chốc
nào ngờ đâu ở mãi đến hôm nay.
(thơ Bùi Giáng)*